

Studánka Královka

V lesích nad Líským je pěkná studánka s velmi chutnou vodou. Stojí nad ní kaplička, která chrání její čistotu. O té studánce si lidé vyprávěli zajímavou pověst.

Není to prý jen obyčejná lesní studánka. Je to kouzelná studánka, která má svého zvláštního strážce. Jeho duch se stále vznáší nad studánkou. Je to bělovlasý stařeček, který patří mezi ochránce České země.

Dlouho panoval v Čechách rod Přemyslovců. Roku 1306 však byl v Olomouci zavražděn mládežský král Václav III. a jím vyhynul přemyslovský rod po meči. Zůstaly jen dvě Přemyslovny: Anna a Eliška. Eliška se potom provdala za Jana Lucemburského a českým králem se stal cizozemec. K Čechám však nepřihlul a nevládl dobře. Obklopil se svými přáteli, s nimiž dlel stále někde za hranicemi a o Českou zemi se nestaral.

Přijížděl do Čech jen, když na své válečné výpravy potřeboval peníze. Královnu Elišku to velmi trápilo. Marrně ho prosila, aby se věnoval více vladaření a nepotuloval se stále mimo zemi. Král si nechával stále radit cizími a nejraději by byl české království vyměnil za kraje blízké Lucembursku....

S Eliškou se rozhněval, vzal jí nejstaršího chlapce a dal ho na vychování ke strýci do Francie.

Když zase jednou král neměl peníze, napadlo ho, že si je opatří prodejem české koruny. Královská klenotnice však měla sedm různých zlatých klíčů a sedm strážců z nejvěrnějších českých rodů. Každý z nich měl jeden klíč. Král Jan si tedy nechal předvolat strážce a chtěl, aby mu vydali klíče od klenotnice. Věrní strážcové však dobře pochopili králův úmysl, že shání peníze na další válečné tažení. Dohodli se a klíče odevzdali královně Elišce. Ta odmítla Janovi klíče vydat a tím na sebe obrátila jeho hněv. Rozhodla se raději uprchnout k příbuzným do Bavor. Zlaté klíče vzala sebou. Prchala na koni v doprovodu několika českých pánů. Sotva že z Prahy vyjela, král Jan zjistil, že zmizela a poslal za ní své lidi.

Královna ujížděla silnicí ke Slanému. Projela Slaným bez zastávky. Když se ale blížila za Slaným k lesům, koně již byli příliš uhnání. Bylo nutno si odpočinout a tak zamířili ke studánce. U ní seskočili s koní, napili se čisté vody, vytasili meče a čekali na své pronásledovatele. Byli odhodláni bránit svou paní do posledního dechu.

Eliška také seskočila s koně a chtěla se napít ze studánky. Sotva se nahnula nad hladinu, voda se zčerčila a z vody se vznesl bílý obláček, který se změnil v bělovlasého stařečka s dlouhým vousem a milou, usměvavou tváří. Královna se ho ulekla, ale stařec ji sám oslovil.

"Nelekej se mne, královno, jsem strážcem země české a vím, že prcháš před svým mužem do ciziny. Víím také, že vezeš sebou zlaté klíče od klenotnice. Svým pronásledovatelům bys daleko neutekla, budou tu za chvíli. Nesluší se však, aby česká královna nosila klíče od české koruny do ciziny. Svěř je mé ochraně. Jsem jedním z prvních jejích strážců. Hoď je do studánky!"

"Bojím se, stařečku, co když je tu někdo najde," úzkostlivě odpověděla královna.

"Neboj se, královno, u mne budou v bezpečí. Bdím nad českou zemí celá staletí. Klíče ve studánce nezůstanou. Až se budeš vracet zpět, zastav se u poustevníka u třebízské skály, tam je najdeš uložené. A pospěš, pronásledovatelé se blíží, honem na koně."

Královna se ještě rozmýšlela, má-li stařečka poslechnout, ale potom se zahleděla do jeho milé tváře a s důvěrou hodila sáček se zlatými klíči do studánky. "Děkuji ti ze srdce, milý staroušku, opatruj je tedy dobře," a už ujížděla se svými věrnými dál do lesů....

Sotvaže zmizeli v lese, už tu byli poslové krále Jana. Ale duch studánky se náhle změnil v černý mrak. V ruce držel sedm zlatých klíčů, které se proměnily v ohnivé blesky a sluhové krále Jana padli omráčeni do trávy.... Leželi tam celé odpoledne, celou noc a teprve k večeru příštího dne procitli. začali se shánět po svých koních, kteří, hnáni hladem, se rozběhli po lese. Rozhlíželi se, kde to vlastně jsou, a tu viděli pod mohutným starým dubem sedět jakéhosi bělovlasého starce.

"Neviděl jste dědoušku, tady naše koně?" "Ne, ty jsem neviděl, budou se asi pást v lese."

"A neviděl jste tudy jet nějakou paní na koni v průvodu jezdců?"

"Ano, tu jsem viděl, ale to jste hrozně zaspali, to bylo včera zrána."

"Marně bychom se namáhali, už ji nedohoníme." řekli si sluhové. "Ta bude pomalu v Bavorsku." Trvalo hezky dlouho, než schytali své koně a vydali se na zpáteční cestu do Prahy.

"Pro vašeho krále mám vzkaz," řekl dědoušek. "Vyřídte mu mé proroctví. Protože nemá Čechy rád a českou zemi by nejraději vyměnil za jinou, protože nadržuje cizím a stále se toulá jinde, nezemře v české zemi, ani v ní nebude odpočívat."

Král Jan, když vyslechl proroctví, zamyslíl se - a od té doby jež neměl chuť měnit české království.

Královna Eliška pobyla v Bavořích půl třetího roku. Teprve potom se s králem udobřila a odtud se pustila k třebízské skále. Viděla čistý pramen vody a spatřila pod skalou i malou poustku. Sama se tam rozběhla. Poustevník ji dal zlaté klíče. Vyprávěl, že před půltřetím rokem našel klíče na dně studánky. I jemu se zjevil bělovlasý stařec, vysvětlil mu, že jsou to jeho klíče od české koruny a nařídil mu, aby je dobře opatroval.

Sotva skončil vyprávění, zčeřila se voda a bělovlasý dědoušek se vznesl nad vodou. "Vítám tě, milá královno, dlouho jsem na tebe čekal. Snad už teď bude král moudřejší. Ale poslechni mne a nejezdi do Prahy, uchyl se na Mělník." ... a než se nadáli, rozplynul se ve vzduchu....

Královna ho poslechla. Místo do Prahy, rozjela se na Mělník. Odtud každým rokem zajížděla ke studánce. Dala ji vyzdít a postavit nad ní kapličku. Studánce dali jméno Královka a říkají jí tak dodnes.